

Voorstel aan de raad

Nummer: 170000577

Portefeuille: Burgemeester
Programma: 1 Veiligheid
Taakveld: 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Steller: D. Emmelkamp
Afdeling: FAB-FBK-TL
Telefoon: 0320 - 278971
E-mail: d.emmelkamp@lelystad.nl

Onderwerp:

Samenwerking Veiligheidsregio Flevoland met Lelystad Airport

Voorgesteld besluit

Geen wensen en bedenkingen te hebben bij het voorgenomen besluit van de Veiligheidsregio Flevoland om samenwerking aan te gaan met Lelystad Airport en de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek op het gebied van de realisatie van

- a) Vliegtuigbrandbestrijding voor Lelystad airport
- b) Oefenfaciliteit voor Veiligheidsregio
- c) Gebouwenbrandbestrijding Veiligheidsregio

Aanleiding en context

De brandweezorg in Flevoland is volop in ontwikkeling. Landelijk is er sprake van toegenomen eisen aan de vakbekwaamheid van brandweerpersoneel. Daar komt bij dat de groei van Lelystad Airport leidt tot een verandering van het risicoprofiel in de Veiligheidsregio en hogere eisen aan de brandweezorg voor de Brandweer Flevoland.

Om aan deze toegenomen eisen het hoofd te kunnen bieden, zijn in de afgelopen periode gesprekken gevoerd met Lelystad Airport (LSA) en de Veiligheidsregio Gooi- en Vechtstreek (VRGV) over samenwerking.

Het voorstel is een centrale oefenfaciliteit te realiseren op Lelystad Airport waar de Veiligheidsregio's Flevoland en (mogelijk) Gooi- en Vechtstreek de vakbekwaamheid van het personeel op peil kunnen houden. De Veiligheidsregio gaat daarbij de brandweezorg op de luchthaven verzorgen voor LSA. Hierdoor ontstaan synergievoordelen hetgeen leidt tot een besparing op de kosten voor vakbekwaamheid. Met deze samenwerking ontstaat een uniek model in Nederland en zullen de volgende aspecten worden gerealiseerd:

- 1) Vliegtuigbrandbestrijding voor LSA
- 2) Oefenfaciliteit voor VRF waar o.a. VRGV gebruik van gaat maken
- 3) Gebouwenbrandbestrijding VRF

In het besluitvormingsproces ligt de bevoegdheid tot het afsluiten van de samenwerkingsovereenkomst bij het algemeen bestuur van de VRF. Juridisch is getoetst of dit kan binnen de huidige Gemeenschappelijke Regeling (GR), tevens is de voorgenomen samenwerking getoetst aan de Wet Markt & Overheid.

Uit dit advies blijkt dat de overeenkomst kan worden aangegaan, aandachtspunt daarbij is dat de overeenkomst moet “passen” binnen de belangen en taken die aan de VRF zijn toevertrouwd. Daarover moet consensus bestaan bij de deelnemers en met name ook bij de gemeenteraden van de deelnemers.

Derhalve wordt aan de gemeenteraden gevraagd om wensen en bedenkingen ten aanzien van de voorgenomen samenwerkingen kenbaar te maken. De zienswijzen van de raden zullen door het algemeen bestuur van de VRF worden betrokken bij de definitieve besluitvorming.

Om de informatievoorziening richting de zes gemeenteraden zo gelijklopend mogelijk te houden, heeft de Veiligheidsregio een gezamenlijk memo opgesteld. De argumenten en kanttekeningen bij de beoogde samenwerking zijn hierin weergegeven. Deze gezamenlijke memo is opgenomen in de bijlage bij dit voorstel.

Naast dit voorstel zal u, de raad, dit jaar o.a. de volgende stukken ontvangen:

Voor een zienswijze:

- de jaarstukken 2016,
- de concept programmabegroting 2018 en
- de meerjarenraming 2019-2021 van VRF.

Voor een verzoek tot goedkeuring van

- de aangepaste gemeenschappelijke regeling (GR).

Beoogd effect

1. De gemeenteraden in Flevoland gelijklopend informeren over de voorgenomen samenwerking tussen Veiligheidsregio Flevoland en Lelystad Airport en hen te vragen zich uit te spreken over deze ontwikkelingen en de mogelijkheden tot samenwerking.
2. Door een slimme combinatie te maken van drie typen werk: 1. Vliegtuigbrandbestrijding, 2. Gebouwenbrandbestrijding en 3. Gezamenlijke oefenfaciliteiten een efficiëntere en doelmatigere organisatie neer te zetten (synergievoordeel te behalen).

Argumenten

1. Door nu uit te spreken hoe de gemeenteraad denkt over de voorgenomen samenwerkingen, wordt er aan de Veiligheidsregio helderheid gegeven over de koers van deze ontwikkelingen en de mogelijkheid tot aangaan van de samenwerkingen.
2. De samenwerking tussen Brandweer Flevoland en Lelystad Airport heeft voor beide partijen synergievoordelen. Voor Lelystad Airport is samenwerking met Brandweer Flevoland interessant omdat dit onder andere leidt tot een efficiencyvoordeel op de uitvoering van taken. Zij worden hierbij ontzorgd. Voor Brandweer Flevoland heeft deze samenwerking veel voordelen o.a.:
 - betere voorbereiding op en aanpak van luchtvaartongevallen door VRF;
 - een aanzienlijke kwaliteitsverbetering op het gebied van vakbekwaamheid door het realiseren van een oefenfaciliteit. Waarbij voldaan wordt aan de landelijke eisen en wet- en regelgeving;
 - de centrale oefenfaciliteit voor de brandweerpersoneel/vrijwilligers zal leiden tot lagere kosten doordat er minder buiten de regio gereisd hoeft te worden;
 - de capaciteit van personeel voor de vliegtuigbrandbestrijding wordt tevens ingezet voor centrale taken van de brandweer in Flevoland;
 - een efficiënte post voor gebouwbrandbestrijding die leidt tot een betere dekking en slagkracht in Flevoland;
 - een betere voorbereiding op en aanpak van luchtvaartongevallen door VRF;
 - het aanhaken van de VRGV bij de samenwerking tussen VRF en LSA op het gebied van vakbekwaamheid leidt tot kostenbesparing bij de betrokken partijen (VRF & VRGV);
 - de grond voor de benodigde faciliteiten wordt voor € 1,00 per jaar in gebruik gegeven aan VRF.

Financiële aspecten

Maximale kosten voor VRF

De kosten vanwege verhoogde eisen aan vakbekwaamheid zijn onvermijdelijk voor de VRF en bedragen uiteindelijk €717 duizend per jaar voor de hele VRF.

Samenwerking verlaagt de kosten

Door de samenwerking op Lelystad Airport kunnen de meerkosten enigszins beperkt worden. Door het uitvoeren van de vliegtuigbrandbestrijding wordt uiteindelijk ruim € 120 duizend per jaar bespaard door het 'werk met werk' maken. Daarnaast kan door het realiseren van oefenfaciliteiten bij de kazerne op het vliegveld en het deelnemen van veiligheidsregio Gooi- en Vechtstreek daarin, nog ongeveer € 200 duizend per jaar aan extra inkomsten gegenereerd worden. Daarnaast is niet uitgesloten dat er op termijn nog meer partners kunnen aansluiten bij de oefenfaciliteiten.

Kosten toedeling naar gemeenten is nog onderwerp van discussie

Voor een deel van de kosten voor de faciliteiten op Lelystad Airport moet nog een verdeelsleutel over de gemeenten worden afgesproken. Dit betreft de kosten voor het deel van de kazerne dat voor gebouwbrandbestrijding en ten behoeve van de oefenfaciliteiten wordt gerealiseerd. In totaal betreft dat €181 duizend per jaar. In de oude opzet betalen gemeenten de kazernes op hun grondgebied, echter de kazerne op het vliegveld zal grotendeels een regionale functie hebben. De verdeelsleutel hiervoor wordt betrokken bij de strategische huisvestingsdiscussie welke dit jaar gevoerd gaat worden. Dit staat los van het kazerne deel voor de vliegtuigbrandbestrijding welke voor rekening van Lelystad Airport komt.

Kosten voor Lelystad

Resumerend zijn de maximale kosten voor de VRF €717 duizend per jaar en voor Lelystad €134 duizend per jaar. Afhankelijk van de samenwerking en de deelnemers alsmede de onderlinge kostenverdeling binnen Flevoland zullen de kosten lager uitvallen.

Een uitgebreide financiële toelichting met tabellen treft u in de gezamenlijke memo van de VRF "samenwerking Veiligheidsregio Flevoland en luchthaven Lelystad".

Effecten worden meegenomen in de begroting 2018

De extra kosten voor brandweer vliegveld/vakbekwaamheid worden in de kadernota 2018 opgenomen. Als duidelijk is of de samenwerkingen tot stand komen en als duidelijk is hoe de kostenverdeling er gaat uitzien, zal dit in de programmabegroting 2018-2021 worden meegenomen.

Kantttekeningen

- De brandweer Flevoland gaat door de samenwerking taken op zich nemen die niet tot de core-business behoren.
De VRF wordt verantwoordelijk voor het verrichten van taken ten behoeve van het waarborgen van de vliegtuigbrandbestrijding. Dit is uniek in Nederland (zie notitie Dronten). Daardoor wordt de VRF aanspreekbaar voor de kwaliteit van de uitvoering van de initiële bestrijding van een luchtvaartongeval op het luchthaventerrein. Daarnaast voor de -in de nog af te sluiten samenwerkingsovereenkomst- afgesproken dienstverleningstaken. Dit betreft de sneeuw- en gladheidsbestrijding en het operationeel afhandelen van kleine milieu gerelateerde incidenten.
- De eerste jaren wordt voor de bezetting van de crashtenders voor vliegtuigbrandbestrijding gewerkt met bevelvoerders van LSA en manschappen van Brandweer Flevoland. Dit houdt in dat personeel van de brandweer Flevoland onder bevelvoering van Lelystad Airport taken uitvoert. Wettelijk ligt de aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid bij activiteiten op het gebied van vliegtuigbrandbestrijding binnen de begrenzing van de luchthaven bij LSA. Dit laat onverlet dat de veiligheidsregio verantwoordelijk is voor het brandweerpersoneel in het kader van goed werkgeverschap.
- Het opperbevel over de organisaties die deelnemen aan de bestrijding van een luchtvaartongeval ligt bij de burgemeester van de betreffende gemeente c.q. de voorzitter van VRF. Voor de initiële fase van een luchtvaartongeval binnen de begrenzing van luchthaven, ligt dit bij LSA. Door het aangaan van deze samenwerking neemt de veiligheidsregio mede de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de uitvoering in de initiële fase op zich.

- Bij de inroosting van personeel wordt ook rekening gehouden met de inzet van vrijwilligers. Het risico hierbij is dat de beschikbaarheid en belastbaarheid van de vrijwilligers in de toekomst onder druk komt te staan.
- Een ander aandachtspunt is er voor te zorgen dat de lokale binding van personeel dat op verschillende posten dienst doet niet te veel afneemt. De lokale binding kan ook afnemen doordat het aantal lokale oefenavonden zal gaan verminderen omdat meer geoefend wordt op de centrale oefenfaciliteit. Het brandweerpersoneel praat mee over deze ontwikkelingen waardoor dit risico beperkt lijkt.
- De VRF zal gaan investeren in vastgoed en personeel; Mocht onverhoopt de samenwerking eindigen of de luchthaven niet zal groeien zoals nu verwacht wordt, brengt dit een financieel risico met zich mee. Dit is grotendeels afgevangen in de concept samenwerkingsovereenkomst van de VRF met LSA (afbouwfase van 3 jaren).

Communicatie en Voortgang

De zienswijze van de gemeenteraad wordt teruggekoppeld aan de VRF

Lelystad, 28 maart 2017

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

de burgemeester,

Raadsbesluit

Nummer: 170000577

De raad van de gemeente Lelystad,

op voorstel van het college van de gemeente Lelystad d.d. 28 maart 2017;

B E S L U I T:

geen wensen en bedenkingen te hebben bij het voorgenomen besluit van de Veiligheidsregio Flevoland om samenwerking aan te gaan met Lelystad Airport en de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek op het gebied van de realisatie van

- a. Vliegtuigbrandbestrijding voor Lelystad airport
- b. Oefenfaciliteit voor Veiligheidsregio
- c. Gebouwenbrandbestrijding Veiligheidsregio.

Lelystad,

De raad van de gemeente Lelystad,

de griffier,

de voorzitter,